

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:
в Австрії:

за чиний рік . . . 30 кор.
в рік року . . . 10 кор.
на чотири року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

чиний рік . . . 16 рублів
або 36 франків
в рік року . . . 8 рублів
або 18 франків

Посилкою чого по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милостя і віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудні.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під
ч. 1. пл. Дзямбрівського (Хорун-
дський). Експедиція місцена
в Агитції Соколовського в
пашажі Гавсманя.

Русланові звертає ся
на попереднє застереження.
— Рекламні неопечатані
вільні від порту. — Оголо-
шення значайні приймають
ся по ціні 20 с. від сторі-
ки, а в «Нічній» 40 с.
від сторіки. Подати і при-
вати доносення по 30 сот.
від сторіки.

Поважний голос в Przegląd-і в університетській справі.

(+) Університетська справа у Львові не перестав бути предметом прилюдного обговорю, а не лише руска, але й польська суспільність бачить, що над розв'язкою сего важного питання треба поважно застановити ся і приступити до єго рішення, а хиба всепольські загорільці не годні підняти ся до якогось тверезого погляду. Львівський Przegląd подав в ч. 71—73 (з 27, 28. і 29. марця) три вельми обемисті статі якогось Русина, Ярослава Домбровського (імовірно прибране ім'я), в котрих поважно і предметово обговорює не лише університетські події з 23. січня і всепольське віче устроєне всеполяками та напад на руску молодіж, але й намагає ся вказати дорогу до розв'язки сего трудного питання.

Якнебудь рамці нашого дневника вельми вузкі, одначе з огляду на тревелику вагу сеї справи бажаємо подати провідні гадки висловлені в Przegląd-і і на останку висловити своє становище в тим переконанню, що лише спокійний і предметовий обговор сеї справи може довести до обопільного отверезеня як Русинів так і Поляків і до нарештнього успішного єї рішення.

Справедливо вказує дописуватель Przegląd-у на се, що сею справою кермують крайні живля і сю політику ведуть люди злої волі або несвідомі реальних відносин та потреб галицького населеня, переняті відорваними ідеалами а тим способом промоцують основи лише для спільного ворога всякої національної ідеї, для соціалістичного радикалізму. Історія учить, що націоналізм усе був предтечею соціально-революційного вибуху і нагальних переворотів політичних, наколи суспільність не вспіла отрясти ся заздалегід з того. Руска суспільність перенята більше націоналізмом, тимто й радикальніша як польська. Рускі націоналісти вельми вдоволені, що в польській суспільности пішла горою всепольська струя в університетській справі, а також рускі послы соймові в своїй тактиці проявили певне вдоволенє з всепольської загонистости. Але Русини й Поляки повинні мати відвагу сказати собі ясно і щиро, що пособлюванєм крайного націоналізму працюють для інтернаціоналізму. У нас покористують ся також вибуялим змаганєм націоналістичним лише соціально-демократичні живля, а навіть уже покористували ся.

Знаменною проявою в тих подіях уважає дописуватель Przegląd-у, що соціал-демократ Крат відограв провідну роль в тих подіях, хватив ся націоналістичного оклику популярного, здобуваня укр. руского університету, щоби собі забезпечити становище проводира.

Можна би о стілько оправдувати події з 23. січня, що їх довершила меншість і виступила проти влади репрезентованої політичними противниками, проти сенату, в котрім верховодять всепольські сторонники. Але напасники з 4. марця, хоч стоять під опікою і протекцією влади допустили ся також каридостойних вчинків і тим способом важка в руках сираведливости, значно перехилена на невористь Русинів, почала рівноважити ся.

Пожежа націоналізму обхопила найбільш запальну частю суспільности, академічну молодіж. Боротьба о університет полишить в настрою рускої молодіжи зарід вельми шкідливий в наслідках для народної ідеї. Сі, що потерплять наслідком сеї боротьби, не будуть проповідниками згоди, а маючи замкнену дорогу наслідком кари, стануть агітаторами з переконаня. Апостолами згоди не будуть також члени Czytelni akademickiej. Трагікомічна «самопоміч» молодіжи обидвох націоналістичних таборів є проявою чисто соціалістичною, якою радує ся інтернаціоналізм, котрий боре ся о те, щоби збурити суспільний лад. Автор вказує на се, що з обидвох боків зроблено велику похибку і що проф. Грушевський і Глобінський будуть колись вельми жалувати своєї тактики. Автор є сеї гадки, що Русини не мають відваги сказати собі, що ще не приготівані до свого університету, для котрого потреба сил з спеціальним талантом і в певнім напрямі. Університет в першій ряді повинен бути огнищем науки і умілости, а в другім ряді народним придбанєм, народною інституцією. Руский університет був би важним придбанєм національним в сій хвилі, але не був би ним для науки. Руска політика ще не усталена, всеукраїнська струя ще не проявила ся а професор, прихильник сеї ідеї не вспів би в сій хвилі стати на катедрі на становищі, котре би вносило ся понад боротьби щоденного політичного життя. Професор повинен бути незаперечним авторитетом, висшим понад щоденні суперечности, вносити ся понад рівень щоденного чоловіка, мати повагу і значінє в усіх. (Дальше буде).

З бразилійських кольоній.

(Дальше).

Попри праці над вихованєм хлопців не мож забути і за вихованє дівчат руских в Парані. Тож щоби і дівчата не були полишені відповідного їм образованя і щоби опісля яко матери могли мати успішний вплив на добро родини, рішилисьмо всіма силами старати ся о тоє, щоби що найменше хоть три Сестри Василянки прибули до Прудентополіс і обняли провід над вихованєм дівчат. Вправді вже давно обіцяно параньским Русинам, що разом зі священниками прибудуть до них монахині; однак ся справа проволікала ся з дня на день. Тепер же, коли в краю (в Парані) є запорука більшого безпеченства, а о. Шкирпан відступають Сестрам свій власний дім місійний, маємо надію, що з весною діждем ся їх приїзду — а тим скорше, що — як зачуваємо — Експедиція о. Митрополит обіцяли самі покрити кошти подорожи. Звертаємо ся отже до Іх Експ. о. Митрополита, до наших Владик, як також до о. Протоігумена Філіса і о. Ігумена Тисовського яко візитатора з сею прилюдною просьбою: «Не відмовляйте нам сеї помочи, бо добро руских осель в Парані вимагає того». Надія нас не опускає — що більше, з кождим днем кріпшає, бо не тільки надієм ся скорого прибутя Сестер, але наші Русини мають се глибоке пересвідченє, що Іх Експ. Митрополит wraz з о. Протоігуменом Філясом яко членом «Товариства опіки над емігрантами» в недовзі загостить до нас, щоби на місци порадили ся над справами місії бразилійської. А до сего тепер вже найвисший час, бо теперішній єпископ Куритиби є протавний сему, щоби допускати біле духовенство в область своєї дієцезії; а навіть латинських священників італійських відіслав з поворотом до Європи, повіряючи працю місійну лише самим монахам.

І так осіло в Парані: 5 чинів латинських мужеских: Verbi divini, Лазарити, Францішкани, Кароля Боромея, та Серця Ієусового, — а до 8 чинів женьських, — захоплюючи всі оселі кольонізаційні; між тим коли чотиром оо. Василянам приходить поборюватись против ворожих течій. (Sapientia sat.) Тож не диво, що параньскі Русини піддвигнувши ся троха під зглядом матеріальним а хочачи остати ся в національній самосвідомости заповняють шпальти

руських газет тими покличками: Присилайте нам організаторів, Сестер, учителів, редакторів, — щобисьмо могли розвинути більшу діяльність; розбудити більшу самосвідомість між собою. Сей голос тисячів руских поселенців чейже знайде відгомон в старім краю і дійде до сердець наших Братий, котрі не опустять найменшого брата. О. Василян знова з своєї сторони доложать всякого труду, щоби допомогти їм в їх спасительній діяльності, — і як до тепер не щадили ані свого здоровля ані сил — що більше з повним пожертванем тратили свої добра в Галичині, щоби за тіж підпирати місні в Канаді і в Бразилії, — за що на шпальтах деяких руских газет і з уст перевертнів досвідчали чорної невдячності.

Сим скінчив бим вже; однак не можу позабути на сі великі докази любови і на сі чувства, з якими пращано нас виїзджаючих на місію. Тож складаємо прилюдну подяку Іх Експ. Митрополиті за се, що нас перед відїздом загрили до праці місійної і поблагословили на туоже, — п. радникови Т. Рєваковичеви, що відпровадили нових місіонарів аж на дворець залїзниці, де перебули з нами до відїзду потягу, — о. Мартинюкови і о. Михнякови ЧСВВ. у Львові за се, що так грімляльно відпровадили нас до потягу. Вкінци не можемо висказати слів подяки о. Ганицькому в Катовичах (в Прусах) за се, що гостили нас у себе, постарали ся о повну знижку карт корабельних, а поінформувавши нас про цілу подорож заняли ся нами і помогли нам навіть на двірци залїзничім. Дякуємо також о. Ортинькому ЧСВВ., котрий приготував відїзд місіонарів до Бразилії.

Крім того наші параньські Русини складають щиро руске Спасибіг о. шамбеляну Кирилу Селецькому в Жужели, Редакції „Діла“, Товариству науковому ім. Т. Шевченка у Львові, Добр. Льву Лопатиньському і Редакції „Руслана“ та всім иншим руским Товариствам як також і поодиноким особам за прислані їм прегарні книжки і часописи для розбудження духа національного між параньськими Русинами. А тим редакціям, котрі присилають нам до тепер по кількка чисел своєї часописи безплатно нехай Бог стократно нагородить.

О. Титла кінчить свій лист звісткою: „Невдовзі відїзджаю на Люцену до о. Клима (Бжуховського), котрий жалує ся на біль грудий“. Тільки о. Титла.

З нашої сторони засилаємо о. Климови сердечні бажаня, щоби Бог повернув йому як найскорше добре здоровля, щоби міг і дальше так щиро заняти ся релігійно і культурно народною працею для добра українського народа в Бразилії, як до тепер займав ся.

(Конець буде)

Едвард Грегр.

Старезний провідник молодоческого сторонництва др. Едвард Грегр, помер дня 2. с. м. в своїм маєтку Чтиркоти в Чехах. Уроджений в Вжезгразі біля Кра-

льового Градця в р. 1828, докінчив саме осьмий хрестик житя, а 50-ту річницю свого докторату, який осягнув на працкім університеті. З заводу лікар, небіжчик вже вчасно присвятив ся був політиці і публіцистиці виконуючи чималий вплив на молодшу генерацию і широкі верстви ческого населеня.

В ческім соймі заступав від 46 літ округ Гогенмавт. Коли в р. 1874 прийшло перший раз до роздвоєня меж старо-а молодочехами і коли молоде сторонництво перший раз поставило власних кандидатів, оголосив Грегр брошуру п. з. »Для поясненя наших домашних чварів«, в якій формулував молодоческу програму в ось якій тезі: Підпиране старочехів в правнодержавній квестії, але поборюване звязаного з ними ультрамонтанізму і обсилане сойму.

В жовтні 1876 р. коли супроти переговорів о відновленя угоди з Мадярами і борб на Балкані піднесено стараня задля позисканя Чехів до повороту у парламент, появиля ся брошура Грегра: „Наша політика“, яка накликувала до обісланя державної ради, а звернула вістрє полеміки прямо против Волод. Рігера; автор закинув Рігєрови, що его програма, оперта на ческім державнім праві, є хибна, бо ніхто єї не розуміє, навіть Чехи, навіть сам автор програми Палаячки. »Брак Чехам передовсім сили — писав Грегр — для переведеня сеї програми, супротив чого она не має жадної вартости. Покликуване ся на Мадярів також не доведе до нічого, бо Мадяри находили ся аж до 1849 р. в повнім посіданю історичних прав, коли Чехи були засуджені на безгрясний під правним зглядом постулятовий сойм.

До державної ради увійшов Грегр в 1873 р. і тут так само поборював старочехів з завзятостию. В 1894 р. попав в сцисію з польским колом, закинувши єму, що оно всі справи трактує зі стапониска материяльних користий і дорого каже оплачувати себе.

В послїдних роках житя чимраз більше усував ся від удїлу в чиннім політичнім житю, хотяй не зривав з ним цілковито. Ёще перед кількома тижнями забирав голос в соймі, щоби відперти починені єму ческим послєм Здарским особисті закиди. Однак несправедлива напасть діткнула старика так болучо, що від того часу він захорував і став нагло підунадати на силах. Коли лікар хотів єму оноді застрикнути морфіну для успокоєня нервів, Грегр не позволив, заявляючи, що его нервам нічо вже не поможе. „Мої найзавзятїйші вороги, ані Вольф ані инші всенімці — сказав — не посьміли мені закинути ніколи такої тяжкої обиди, яка стрїнула мене зі сторони земляка“...

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В пятницю: руско-кат.: Нікона, Лїдїї; римо-кат.: Віякентія. В суботу: руско-кат.: Артемія, Захарія; імо-кат.: Келїстїна.

— Депутация руских профєсорів львівського університету виїхала нині о годїні 8.25 рано блискавичним поїздом до Відня, куди приїде перед годиною 10. вечером. На завтра (пятницю) назначені аудїєнції. В депутатії беруть участь: бувший ректор і сегорічний декан богословского факультету, др. Йос. Комарницький, бувший декан філософичного факультету, др. Олександр Колєсса, профєсори др. Кирило Студиньський і др. Станислав Дністряньський, з яких проф. Колєсса прилучить ся до депутатії в Перемишли, де нині бере участь в похоронах свого тестя бл. п. Літиньского. Перед виїздом зложили вчера в долудне члєни депутатії свої візитові карти намїсникови гр. Потоцькому, який під сою пору перебуває у Відни а якого про се повідомив телеграфічно шеф президиального бюра, радник Гродзїцквий. У Відни прилучать ся до депутатії профєсорів посла: Юліян Ромачук і Никола Василько. Не виключена річ, що в депутатії возьмуть також участь проф. Горбачевський з Праги і проф. Стоцький з Черновець, як репрезентанти Наукового товариства ім. Шевченка. При виїзді депутатії явив ся нині на двірци гурток львівських Русинів, представителі товариств і нашої праси, желаючи депутатії щасливої дороги.

— Реколекції для пань. Заходом Товариства пань під покровом Пр. Дїви Непорочно Зачатої відбудуть ся в церкві СС. Василянков у Львові, ул. Зябликевича в днях 15. (понедїлок), 16, 17, 18. і 19. цвїтня с. р. реколекції для пань. Порядок отсей: Кожного дня о год. 4. по полудни наука, по науці суїлікація. Дня 20. цвїтня (субота) о год. 4. сповідь. Дня 21. цвїтня (недїля) о годїні 8. торжественна служба Божа, на котрій відбудєть спільне св. Причастіє і закїнченє реколекцій.

— Концерт львівського „Сокола“ з добірною програмою відбудє ся у власній салї (дїм „Дністра“) в недїлю 7. с. м. Участь в концерті беруть між иншими п. А. Людвіг, артист львівської опери, п. Лев Смулка, звїсний декляматор і п. Бр. Бурбєла, який виголосить відчит п. з. „Первісний чоловік і его окруженє“. Цїкавою точкою програми будуть продукції концертного фонографу з торговлі п. Т. Гурского. Фонограф відтворить сольові спїви найвизначнїйших сьвітових спїваків і хоральні продукції, а між ними хору руских богословів зі Львова. Початок концерту будє виїмково о 5. год. точно. Білєти, по цїнах останного концерту, можна від нині набувати в „Сокільскім Базарі“.

— Руский язык урядовий ухвалили завести у себе дальше отєї громади: Боратин і Гаїдїтьковецкі (пов. Броди), Шибалин (пов. Бережани), Старі Богородчани (пов. Богородчани), Мизувь, Дуба, Княжівске, Лециўка, Рїпне, Янівка і Ясєновець (пов. Долина), Модрич, Солєць і Бронїця (пов. Дрогобич), Плуґів (пов. Золочів) Жежава пов. Залїщики, Болнів, Лютиска, Мельнич і Тейсарів (пов. Жидачів), Бабин, Лука, Мошківці, Перевозець. Сївка войнилївска, Томашівці і Цьвітова (пов. Калуш), Вєрбляни і Гумниска (пов. Камїнка стр.), Волчищовичі і Ганковичі (пов. Мостиска), Янчин (пов. Перемишляни), Купновичі старі і Колбасвичі (пов. Рудки), Демянів (пов. Рогатин), Бабяна, Береги, Викотя, Гординя, Городище, Ковиничі, Корналевичі, Котованя Манастирець, Містковичі, Озимина, Ольшаняк, Пяновчї, Райтаревичі, Рогїзно, Садковичі, Сїкерчичі, Ступниця, Торгановичі, Сїде (Вавєвичі, Татари Торчиновичі урядують з давна по руски) (пов. Самбір), Рожиска (пов. Скалат), пов. Тязія (пов. Станиславів), Лаврів (пов. Ст. Самбір), Голобутів, Завадів, Кавчий кут, Нежухів, Плавє, Тухля (пов. Стрий), Переводів і Перемислів (пов. Сокаль), Вороблик шляхоцкый, Туривьско, Рєпєдь, Цєлня і Дудинці (пов. Сянок), Лїбохора і Задїльско (пов. Турна), Острів і Цєбрів (пов. Тернопіль), Джурич (пов. Чортків), Вєрбляни і Яжів старий (пов. Яворів). Разом доси ухвалило 567 громад завести у себе руске урядованє, а найбільше в отсих повітах: сокальскім 37, горлицькім 33, самбірск.

30, тернопільським 29, рогатинським 28, сяноцьким 25 і в борщівським 21 громад.

— Дирекція тов. «Дністер» надсилає нам отсе вияснене: В 64. «Руслана» в новинці п. з. «Діло гніває ся» находять ся отсей уступ: «Д-рови Охримовичеви радили би ми, щоби більше чим виборів пильнував справ «Дністра» і не тягнув повіреної ему дисциплінарки проти двох урядників дальших трех місяців, бо і они, як іде шоголоска по Львові цілком невинні, мають так само жолудок, як др. Охримович».

Понеже той уступ новинки дотичить внутрішніх справ нашого Товариства і робить кривду одному з членів нашої Дирекції і добрій славі нашого Товариства, для того почуваємо ся до обовязку заявити прилюдно, що слідує: 1) Др. Охримович яко член Дирекції «Дністра» справді пильнує справ Товариства і пильнує їх більше чим виборів, бо в «Дністрі» працює що дня, а до виборчого округа, де поставлено его кандидатуру, не виїздив зі Львова ще ані разу ані на один день. 2) Др. Охримович повіреної ему дисциплінарки проти двох урядників зовсім не тягнув через три місяці, а протинно перевів дотичні доходження дисциплінарні в протягу 12 днів в часі від 23. грудня 1906 до 3. січня 1907. Правда, що та справа дисциплінарна не дістала зараз порішення, однак зовсім не з вини дра Охримовича лише для того, що після постанов службових правил остаточне порішення тої справи належить до Ради Надзираючої. Відповідно до того Дирекція предложила сю справу Надзираючій Раді на найближшій засіданю дня 14. марця с. р. до порішення разом з бажаннями представленими через сях самих двох урядників устно перед п. Президентом, — і Рада Надзираюча углянула деякі формальні бажання тих панів урядників, здержала ся з мериторичним рішенем справи. З тих причин формальних Дирекція займає ся дальше тою справою дисциплінарною, і ані др. Охримович, ані ніхто єї не проволікає, однак мимо того справа буде могла бути остаточнo порішена знов на слідуєчій засіданю Ради. 3) Аж до остаточного порішення справи ті два урядники є увільнені від бюрової праці і після службових правил через той час мають право побирати половину своєї звичайної платні, котрої однак ті панове самі не хочуть побирати. 4) Чи ті два урядники є цілком невинні, се не надає ся до публичної дискусії, — а Пов. Редакція і всі неупереджені повинні здержати ся з видаванем на осліп такого осуду і зачекати з довірєм порішення Дирекції і Ради.

Додамо еще, що Дирекція бажала полагодити сю справу позадисциплінарно з готовостію до деяких уступок в користь тих панів, однак се не стало ся мимо доброї волі Дирекції».

Містимо сю заяву дирекції «Дністра» без коментарів, застерігаючи собі евентуально голос в справі дисциплінарки на пізнійше. Що будемо об'єктивними, се не підлежить сумнівови, бо дорожимо нашою інституцією. А ждемо, що й всі чинники, які мають звязь з дисциплінарним доходженем, будуть рівнож об'єктивними — бо се лежить також в інтересі дорогої нам інституції. Більше нічо не бажемо.

— Перед виборами до парламенту. Радикальча партія поставила своїх кандидатів в трех округах виборчих, а се: в Коломиїщині кандидує др. К. Трільовский попри о. Т. Войнарівського і д-ра Дудикевича, а в Калущині попри Юл. Романчука і о Богачевського. В Станіславівщині видвигнули радикали кандидатуру д-ра Левка Бачинського. Крім того в кількох округах стають кандидати радикальної партії на заступників послів. — «Галичанін» повторив знова спис москвофільських кандидатів, і заперечив донесене «Русского Слова» немов би «Русская Рада» затвердила кандидатуру судії Гісовського в сільським окрузі Скалат-Гусятин-Копичинці.

— 3 Товариства «Просьвіта». На засіданю головного відділу товариства «Просьвіта» дня 2. цвітня с. р. наділено запомогами стипендійними: 1) Теодора Гозу, студ. III. р. філ. з фонду ім. Теодора Качали в сумі 240 К; 2) Петра Карманського, студ. філ. з фонду ім. Тараса Шевченка в квоті 200 К і 3) Теодора Грушкевича, богослова III. р. та Ореста Габлинського, учен. III. к. гімна. по 100 К з фонду бл. п. Евзебія Грушкевича.

— Вісти з Канади. Дня 8. марця с. р. приїхало дл Вінніпегу в Канаді 150 руских емігрантів з Галичини. Члени читальні ім. Шевченка в Вінніпегу відіграли 16. марця штуку п. а. «Щира любов» а весь чистий дохід призначили на академічний фонд у Львові. — Дня 10. марця відбуло ся в Вінніпегу віче 500 тамошни Русинів в справі українського університету у Львові. Віче ухвалило висказати симпатію арештованим академікам, і резолюції за основанем українського університету у Львові та за наданем народної автономії галицким Русинам. Сі резолюції вручено австрійському консулдеви в Монреаль в Канаді з заявою, що канадські Русини будуть всіма силами морально і матеріально спомогати руский народний рух в Галичині,

доки всі народні домагання не будуть сповнені. (За «Канадським фармером»).

— Нігілістка. Минулого тижня відбув ся в Туи в Швайцарії процес проти Татяни Леонтьєв, яка 1. червня 1906 р. застрілила французского банкира Мілера в думці, що се бувшій російський міністер Дурново. Леонтьєв походить з високоаристократичних кругів, її батько є генералом. Родила ся вона 1883 р., студіювала в Лозанні, де була одною з найкрасиших учениць. Загоді пристала до бової організації соціалістів-революціонерів. Арештовано її в Петербурзі під підозрінем замаху на генерала Трепова. Але заходами впливових родичів удало ся їй поїхати за границю. Тут доконала она убійства на банкирі Мілері. Перед судьями зізнала, що не мала на думці вбити Мілера, але Дурново, якому присягла вічну месть за організоване чорної сотні. Однак онз не жалує, що трафилла на чоловіка невинного, бо Мілер належить до капіталістичної спілки, яку й поборювати має організація. По переведеню розправи Татяну Леонтьєвну засуджено на 4 роки в'язниці з зарахованем часу в слідчій в'язниці, дальше на видалене з берненьского кантора на 20 літ, на заплачене 800 франків коштів процесу та 1 франка для пошленої рідні убитого банкира.

Телеграми

з дня 4. цвітня 1907.

Будапешт. Перервані угодові переговори з Австрією відбувають ся знова.

Букарешт. Арештовано 60 моряків з пам'ятного корабля «Потемкіна», які працювали в одній з ромунських фабрик і займали ся агітацією між селянами. «Потемкінців» проженуть з Ромунії.

Царгород. Султан тяжко нездужає від кількох днів.

Економічні вісти.

— Звич. заг. збори «Красового Союзу кредитового» у Львові відбули ся дня 25. марця с. р. в льокалі стоваришення при участі 42 членів. Збори відкрив предсідатель надзираючої ради радник двора Григорій Кузьма. По ствердженю, що збори скликано згідно з § 47. статута стоваришення, покликав предсідатель на секретарів зборів о. Теодозія Лежогоубского і Григорія Саїка. На згадку предсідателя зборів о

Матеріали до історії зносин Галичан

з Буковинцями.

16)

Ч. 8.

Лист Д. Танякевича до Із. Воробкевича, писаний 1865 р. (Дальше).

Тільки Гв, Соколе мій, не сердись за щирю, братню річ! Та ні! изъ Твоїх солодких слів ми добре спізнали, що Твое серденько любляче, привітає мої уваги! — Тому в дальше іду!

Соколе мій ясний! И те Тобі скажу, не спішишь такъ душе изъ писанемъ... Любчику, Лебедьку, написавши яку штучку, одложи її, — а за часочокъ або и за кілька день зновъ переглянь... тай ще разъ... Самъ повидишь, якъ Тобі надилетця не едно до поправи. Такъ видишь, остатні думки поспішно трохи списані!..

Такъ же не думай, мій Орле сизий, що воно що небудь змарнується изъ Твоего писання... На усему відбилась Твоя щирість, Твоя любовъ: воно усе хочъ би и слабіше достанетця у памятку Твоїмъ другамъ, коли не усе-жъ надрукується...

Отъ я ще забувся про той монастирь Твою душу! — Братічку! не бери Ти таких річей въ основу Твоеї поезії?

Я просивъ, — про розкази прості народні — прозаїчні... не те, щобъ въ поезію їхъ вбравъ! — Ні Голубе! воно за тяжке завданне було для Тебе. — Бо тяжко поетові вдержатись у тому вищому поході поетичному — конечно богато прозаїчнихъ річей мусить примішатись... Та ба! а при тимъ велике спасібі мушу сказати за Твої историчні записки до Буковинської історії — вони мені такі то придатні до списання якої монографії буковинської! — Спасібі, Соколе, спасібі — и за ту друковану картину!

Товариство музичне семинарське велику дяку складає за Твої музичні кавалочки, — тай клонятця и просятъ ище-ище багату! — И співаки те-жъ клонятця тай просятъ їхъ обдарити якими піснями у тихъ то квартетахъ — воно якось любуетця у їхъ а я таки ні! въ мене отце пісня, хто саму її виспіває, — або и цілу громаду кличе... и співай разомъ не двлячись чи теноръ, чи басъ — чи инаша мара, — щобъ тільки не безгласі по-збірались. Отъ по дорожі ще едно: уложи у воти, підбери голосъ до своєї чумацької пісні, — а тільки розлогий — розлогий голосъ, справді степовий голосъ підбери до неї!

Ти питавсь, Соколе, чому и Дідицький нічого не відписавъ Тобі, не приславъ книжокъ Тобі? Ой! ой! голубчику!... А єму-бъ на що здалась та робота вислати Тобі Шевченка — тамъ ані рушъ! слава єго не розширшає, — а на єго чумажну московську голову

гріхъ спавъ-би, що вінъ самъ розширяє музичні книжки! Вінъ Москаль, Соколе мій Єдиний, — єму байдуже що Твое серце рветця до пісні, — що Тобі треба чимъ добримъ голосъ підкріпити, — що Тобі треба живого безсмертнєго твору, на якому-бъ Ти мігъ приправлятись до святого діла! — Отъ Тобі причина! — Лихі люде у насъ, мій Єдиний, — отці проводарі! — бодай імъ... Тяжко сердцю моему, коли згадаю!

Твоя пісня, що виславъ колись П. Головацькому у безвість пропала... бо у тихъ високомудрихъ людей усе такъ и загубає! У семінарії ані душа не знає про неї!

Питавсь Ти мій Єдиний про историчні малюнки! — Добра голова! щира душа! Лебедьку білий! — Тільки заплакати на Твое питання тай більшъ нічого. — Ще передъ Великоднемъ вишлемъ Тобі обличче Тараса! тай тільки усего!

Мій Єдиний! Мій Сизий! я вже дописуюсь до краю! — Моє щире бажанне отже тільки, щобъ Ти привітавъ мій голосъ, якъ ріднєго Брата!

Братіку! я Тобі буду служити у всімъ, — у всімъ, мій Єдиний! — Що тільки находитьця злихъ скарбівъ у душі моїй изъ усіми обділюсь зъ Тобою!... Ти-жъ вітай моє слово!

Підносися, Орле — Співаче до чимъ разъ душой пісні — багату душою обрадуєтця по щирому, по братнєму Твоею піснею!

Привітай мої гостинчики! Нехай на Твою

діймаючий страті товариства з причини смерті діяльного члена і директора бл. п. о. Александра Темницького, збори почтили пам'ять Покійного повстаючи з місць. По прийняттю протоколу з попередних загальних зборів без зміни слідував звіт дирекції за осьмий рік адміністраційний 1906. Начальний директор др. Кость Левицький, навязуючи свою бесіду до оголошеного друком білянсу, зазначив, що Краєвий Союз кредитовий сповняє свою задачу передовсім як інституція кредитова союзних стоваришень. В перших роках естования товариства відношене до союзних стоваришень було слабше зазначене, бо участь союзних стоваришень в користаню з кредиту в порівнянню з приватним кредитом була менша. Білянсові позиції за р. 1906 виказують, що кредит союзних стоваришень з кінцем 1906 р. вивинив квоту: 797.104-66 К, а вже в р. 1907 протягом двох місяців зріс до висоти 911.084-06 К, при чім стопа процентова вивинила 5½%. В р. 1907 обявлено стопу процентову для спілок систему Райфайзена під патронатом Союзу на 5%. Що до способу уділюваня кредиту, то він був инший для старших стоваришень з розвиненим вже векселевим портфелем і инший для початкуючих, які головню уділяють кредит на довжні скрипти. Першим уділювано кредит в формі реесконтю портфелевих векслів, послідним на їх власні векслеві акцепти. З кінцем року 1903 виказує кредит на реесконт векслів портфелевих квоту 386.706-67 К, а на власні акцепти 410.398 К. В відділі кредиту стоваришень не було ніяких залеглостей. Незначні залеглості находили ся тільки в приватнім гіпотечнім кредиті. Окрім сего 39 союзних стоваришень могло користати з вивданого для них кредиту в Банку краєвим у Львові в висоті 1,718.000 К, та робить ся заходи в цілі вивданя дешевого кредиту для союзних товариств в инших фінансових інституціях, як прим. в Банку австро-угорским і Рускій Шадници в Перемишлі. Що до зисків Союзу зазначено, що з огляду на се, що стопа процентова від кредиту товариств вивинить 5½% - згл. 5%, від кредиту парцеляційного 6%, а від приватного 7%, отже пересічно е 5½%, не може Союз давати великих зисків, тим більше, що сам платить від вкладок до

втіху — Твою роскішъ вони Тебе будуть... Кохайся їми напувайся, роскошуй у їх! — Прочитаєшъ їхъ, ми надішлемо другі, — не будешъ братічку, варікати що ми Тебе безомощного оставляємъ!

Не лякайся и за Твої писання: ми добре будемъ оглядатись, що-бъ Тобі нічого не пошкодити: тисячними йменнями Тебе охрестимо, — и ніхто зъ ворогівъ не буде знати, хто це такий пише, — не здогадаєтца, — лишень самі щирі духи дізнаютьца про таємницю... и привітають їхъ!

Чи лучитца, мені Соколе Тебе оглядати Тебе... та святий знає якъ воно ще буде!

А теперъ, мій Єдиний вже и скінчивъ я, — Прощаючись ізъ Тобою ще разъ Тебе молю: привітай мое слово — щире!

Прощавай же мій Єдиний, —
Здоровить за всю громаду
щиролубячий шануючий
мовъ рідний братъ
Данило Топячевич,
сторожъ ріднєго слова.

Отъ и ще додаточокъ:

Намъ потреба-бъ допищика ізъ Буковини до Мети, — чи не мігъ би, Сердешний нашъ, часами яку вістку у редакцію заслати — по німецьки (ми вже переведем).

Адресса відома:

Redaction der politischen Zeitschrift „Meta“ in Lemberg Stadt.

Ти діставшъ Братіку Мету? Славні річі у їй находятца!

(Дальше буде).

обороту, яких з кінцем 1906 р. було 1,371.694-48 К 4½%, при чім замічено, що обнижене стопи процентової від вкладок до обороту було би річню менче вказаною. Справу парцеляційного кредиту пояснено в сей спосіб, що сей кредит дотичить властиво осіб, які парцеляцією займають се. Участь Союзу з того рода парцеляції лиш посередва. Кредит сей вивинив з кінцем року 1906 квоту 278.320 К, при чім дано можливість набути до розпарцельованя більші мастности в місцевостях: Скнивів, Пуків, Млини, Киданче, Верхня, Чертеж, Мшана, Лисків і Ляховичі. Крім сего в цілях парцеляційних набув Союз безпосередно недвижимости, як се виказує дотична позиція в білянсі. Недвижимости такі набуто в Орелци і Костинцах, з чого продано 700 моргів. Веденем сеї парцеляції займає ся др. Никола Шухевич. Пояснено також, що відділ парцеляційний буде розширений, та що зиск з переведених парцеляцій буде оберненай на отворенє резерви страт при парцеляціях. Вквнці пояснено позицію в білянсі дотично рахунку друків для товариств, що квота 1.126-09 К представляє кошти накладу друків а разом вартість цілого запасу друків.

На запяти членів уділив директор Кость Паньківський поясненє дотично відсотків фонду резервового і взагалі білянсу за р. 1906. Відтак іменем контрольної комісії проф. Ілля Кокорудз відчитав звіт контрольної комісії, яка переводила контролю книг, каси, вахунків і білянсу стоваришеня за р. 1906 в днях: 10, 14, 17. і 18. липня 1906, 6, 7, 8. і 10. грудня 1906 і в р. 1907. 22. і 23. лютого, по чім збори згідно з внесенем комісії контрольної прийняли звіт з діяльности товариства, замкнене рахунків і білянс за р. 1906 до відомости і уділили дирекції і надзираючій Раді абсолюторію. На внесенє надзираючої Ради збори ухвалили розділити чистий зиск за р. 1906 в квоті 5.326-36 К в сей спосіб, що на 5% дивіденду від членських уділів првзначено квоту 3.265-26 К, а 2.061-10 К на фонд резервовий і спец. резерву страт при позичках. Відтак приступлено до вибору двох членів надзираючої Ради і трох членів контрольної комісії, при чім голосовано картками. Голосувало 40 членів, дві картки були порожні. До надзираючої ради увійшли др. Дамьян Савчак, радник суду краєвого у Львові і Александер Сероічковский, урядник Банку австро-угорского у Львові. В склад контрольної комісії увійшли: Юліян Січинський, радник рах. Дирекції домен у Львові, Ілля Кокорудз, професор гімназ. у Львові і Микола Залчківський, інспектор „Народної Торговлі“ у Львові. Коли порядок дневний зівстав вичерпаний, председатель зборів подякував присутнім членам за участь і заквив збори о годині 6. вечером.

— Переписні листки з фотографіями вязних академиків, дуже добре виконані, можна набувати в „Сокільским Базарі“ у Львові по 14 сот. за одну або цілу серію з 8 карток за 1-12 К (з поштовою пересилкою 1 К 32 с).

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 4. с. м.: о. М. Папель з Комарників, Ол. Роставецка з Грімна, Ів. Онпшко з Пільзна, Евг. Свистун з Болшовець, др. Вол. Чировский зі Сколього, Йос. Савицький зі Львова.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 15 до 1. цвітня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

НАЙЛІПШЕ АСІНЕ

рільне, огородивє і цвітове можна дістати у

М. Волинського, Львів

пл. Марийска ч. 3.

Всілякі

КУПОНИ

і

вильсованні цінні папері

виплачує без потрученя провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.

При нагоді побуту у Львові поручаємо і просимо не залишити відвідати робітні нашого Товариства.

Одиноке Товариство

для розвою рускої штуки

у ЛЬВОВІ площа Бердардиньска ч. 8. (Краківский готель)

виконує у власній **Артистичкій різьбарско-позолотарській робітні** по приступних цінах хороші, правдиво артистичні церковні предмети як: іконостаси, візгарі, ивоти, процесійні образи, проповідницї, рами до образів, всі цэрэвані образи і пр.

Народний стиль, народні мотиви, на жаданє можемо примінити.

З замовленем належить звертати ся просто до Дирекції Товариства

у Львові, пл. Бердардиньска ч. 8. (Краківский готель).

ПРОСИМО СПРОБУВАТИ.

Перед відданем роботи просимо жадати від членів Товариства легітимації.

Товариство в жаднім случаяю не послугує ся агентами.

Всікі замовленя приймає і умови заклочує виключно лише Дирекція у Львові.